

BIJLAGE 1

Competentieprofiel van de Stichting Beroepsprofiel Leraren (SBL)

Dit competentieprofiel komt van de Stichting beroepsprofiel Leraren, en geldt voor alle leerkrachten wiens functieomschrijving is opgenomen in het functiehuis van Catent.

In blauw zijn specifieke zaken genoemd die voor een aantal scholen (en dus leerkrachten op die scholen) van Catent gelden, aangezien deze scholen Academische Opleidingsscholen zijn.

Toevoeging academische opleidingsschool:

Belangrijke kenmerken van Academisch zijn zijn namelijk:

- het doen van (gezamenlijk) onderzoek;
- reflectie;
- professionele dialoog met partners zoals lerarenopleiding, onderwijsbegeleiders, onderwijsonderzoekers;

De intensieve samenwerking met anderen draagt bij aan de kwaliteit van onderwijs(veranderingen) en aan de kwaliteit van de reflectie op het handelen en denken van de betrokkenen. Dit vraagt een onderzoekende houding van leerkrachten. Een onderzoekende houding vraagt:

- sterkere reflectie;
- samen leren zelfstandig te zijn;
- betekenis geven aan het eigen handelen;
- feedback geven en ontvangen;
- onderzoek doen naar de eigen praktijk en resultaten hiervan delen.

Dit alles gericht op het functioneren in een leergemeenschap.

In onderstaande competenties zijn zaken die hiermee te maken hebben per competentie aangegeven/toegevoegd.

A. Interpersoonlijk Competent

De leraar primair onderwijs moet ervoor zorgen dat er in zijn groep een prettig leef- en werkklimaat heerst. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar interpersoonlijk competent zijn.

Een leraar die interpersoonlijk competent is, geeft op een goede manier leiding. Zo'n leraar schept een vriendelijke en coöperatieve sfeer en brengt een open communicatie tot stand. Zo'n leraar bevordert de zelfstandigheid van de kinderen en zoekt in zijn interactie met hen een goede balans tussen

- leiden en begeleiden;
- sturen en volgen;
- confronteren en verzoenen;
- corrigeren en stimuleren.

B. Pedagogisch Competent

De leraar primair onderwijs moet de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling Hverantwoordelijk persoon te worden. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar pedagogisch competent zijn.

Een leraar die pedagogisch competent is, creëert een veilige leeromgeving in zijn groep en zijn lessen. Zo'n leraar zorgt ervoor dat de kinderen

- weten dat ze erbij horen en welkom zijn;
- weten dat ze gewaardeerd worden;
- op een respectvolle manier met elkaar omgaan;
- uitgedaagd worden om verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar;
- initiatieven kunnen nemen en zelfstandig kunnen werken.

C. Vakinhoudelijk en didactisch competent

De leraar primair onderwijs moet de kinderen helpen zich de culturele bagage eigen te maken die samengevat is in de kerndoelen voor het primair onderwijs en die elke deelnemer aan de samenleving nodig heeft om volwaardig te kunnen functioneren. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar vakinhoudelijk en didactisch competent zijn.

Een leraar die vakinhoudelijk en didactisch competent is, ontwerpt een krachtige leeromgeving in zijn groep en zijn lessen. Zo'n leraar

- stemt de leerinhouden en ook zijn doen en laten af op de kinderen en houdt rekening met individuele verschillen;
- motiveert de kinderen voor hun leertaken, daagt hen uit om er het beste van te maken en helpt hen om ze met succes af te ronden;
- leert de kinderen leren, ook van en met elkaar, om daarmee onder andere hun zelfstandigheid te bevorderen;

Toevoeging academische opleidingsschool:

- heeft een brede oriëntatie op onderwijs (niet alleen cognitief gericht);
- heeft een leergerichte houding binnen de schoolcontext van de academische school;
- ondersteunt studenten in de werkzaamheden die ze moeten doen (bv. Door gesprekken te voeren of door observaties in de klas t.b.v. de ontwikkelvraag).

D. Organisatorisch competent

De leraar primair onderwijs draagt zorg voor alle aspecten van klassenmanagement ten behoeve van zijn groep. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar organisatorisch competent zijn.

Een leraar die organisatorisch competent is, zorgt voor een overzichtelijke, ordelijke, taakgerichte sfeer in zijn klas en zijn lessen. Zo'n leraar zorgt er dus voor dat de kinderen

- weten waar ze aan toe zijn en welke ruimte ze hebben voor eigen initiatief;
- weten wat ze moeten doen, hoe en met welk doel ze dat moeten doen.

Toevoeging academische opleidingsschool:

- is procesmatig sterk;
- heeft een brede oriëntatie op te doorlopen processen en kan deze overzien;
- is flexibel;
- kan goed planmatig werken.

E. Competent in het samenwerken met collega's

De leraar primair onderwijs moet ervoor zorgen dat zijn werk en dat van zijn collega's op school goed op elkaar zijn afgestemd. Hij moet ook bijdragen aan het goed functioneren van de schoolorganisatie. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar competent zijn in het samenwerken met collega's.

Een leraar die competent is in het samenwerken met zijn collega's, levert zijn bijdrage aan een goed pedagogisch en vakinhoudelijk & didactisch klimaat op zijn school, aan goede onderlinge samenwerking en aan een goede schoolorganisatie. Dat wil zeggen dat zo'n leraar

- goed met collega's communiceert en samenwerkt;
- een constructieve bijdrage levert aan vergaderingen en andere vormen van schooloverleg en aan de werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd om de school goed te laten functioneren;
- een bijdrage levert aan de ontwikkeling en verbetering van zijn school.

Toevoeging academische opleidingsschool:

- bereid is hierbij onderdeel te vormen van een leer- en/of onderzoeksgroep;
- zich bewust is wat het deel uitmaken van een leergemeenschap betekent;
- collega's uit een leergemeenschap wil begeleiden;
- zelf vanuit de leergemeenschap begeleid wil worden;
- feedback kan en wil geven/ontvangen binnen een leergemeenschap;
- toont belangstelling voor de studenten, voor hun werkzaamheden in de groep dan wel t.b.v. de schoolontwikkeling.
- In staat is om een onderwijsassistent op een gedegen manier aan te sturen en te beoordelen.

F. Competent in het samenwerken met de omgeving

De leraar primair onderwijs moet contacten onderhouden met de ouders of verzorgers van de kinderen. Hij moet er ook voor zorgen dat zijn professionele handelen en dat van anderen buiten de school goed op elkaar zijn afgestemd. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar competent zijn in het samenwerken met de omgeving van de school.

Een leraar die competent is in het samenwerken met de omgeving, levert in het belang van de kinderen zijn bijdrage aan een goede samenwerking met mensen en instellingen in de omgeving van de school. Dat wil zeggen dat zo'n leraar

- goede contacten onderhoudt met de ouders of verzorgers van de kinderen;
- goede contacten onderhoudt met andere mensen en instellingen die ook te maken hebben met de zorg voor de kinderen.

Toevoeging academische opleidingsschool:

- neemt actief deel aan schoolontwikkeling, samen met betrokken individuen / andere partijen;
- initieert mede -vanuit een brede scope – schoolontwikkeling.

G. Competent in reflectie en ontwikkeling

De leraar primair onderwijs moet zich voortdurend verder ontwikkelen en professionaliseren. Dat is zijn verantwoordelijkheid en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar primair onderwijs competent zijn in reflectie en ontwikkeling.

Een leraar die competent is in reflectie en ontwikkeling, denkt regelmatig na over zijn beroepsopvattingen en zijn professionele bekwaamheid. Zo'n leraar streeft ernaar zijn beroepsuitoefening bij de tijd te houden en te verbeteren. Zo'n leraar:

- weet goed wat hij belangrijk vindt in zijn leraarschap en van welke waarden, normen en onderwijskundige opvattingen hij uitgaat;
- heeft een goed beeld van zijn eigen competenties, zijn sterke en zwakke kanten;
- werkt op een planmatige manier aan zijn verdere ontwikkeling;
- stemt zijn eigen ontwikkeling af op het beleid van zijn school en benut de kansen die de school biedt om zich verder te ontwikkelen

Toevoeging academische opleidingsschool:

- bereid is hierbij specifieke scholing gericht op de academische school te ontvangen;
- heeft een lerende, onderzoekende houding;
- beschikt over basale onderzoeksvaardigheden;
- heeft de ambitie om zich middels onderzoeksmatig werken door te ontwikkelen en is ondernemend daarin (zelf lezen, literatuur zoeken);
- durft zijn/haar nek uit te steken;
- is/wordt innovatief sterk

Zie verder: www.lerarenweb.nl/lerarenweb-bekwaamheid